

Rapport 7c van commissie 7 inzake het rapport van deputaten kerkorde en kerkrecht (9.16)

Uit rapport 9.16 staan, zoals aangekondigd in ons rapport 7a, de volgende onderwerpen nog open:

- aanvullend rapport inzake IRA (9.16/111-116);
- overkomst van predikanten uit kerken met contact (9.16/92-96 / instructie 8.09);
- geregistreerd partnerschap (9.16/41-54);
- de onderwerpen waarvoor de hulp werd ingeroepen van de adviescommissie ambtsstructuur (vgl. ons rapport 13), d.w.z. de paragrafen 2.8, 2.14, 2.15 en 3.2.

Verder bleek in de eerste zittingsweek bij de bespreking van par. 2.16 van het deputatenrapport dat er verdere bezinning nodig is op de vraag hoe om te gaan met uittrekkende gemeenten en predikanten in relatie tot de emeritikas.

De adviescommissie ambtsstructuur maakt goede vorderingen, maar kon op het moment van schrijven nog geen definitief advies voorleggen. Over het geregistreerd partnerschap heeft uw commissie uitgebreid advies ingewonnen, maar kon zij de interne bespreking nog niet afronden. Het onderwerp van de overkomst van predikanten uit kerken met contact wil uw commissie mede op advies van deputaten eenheid en de meerderheid van commissie 4 aanhouden tot na de bespreking van het rapport van deputaten eenheid. Over de vragen met betrekking tot de emeritikas is uw commissie in overleg met commissie 6. Rest in deze tussenrapportage het aanvullend rapport inzake de IRA.

Aanvullend rapport inzake IRA

Deputaten adviseren de generale synode om de Integrale regeling voor de appelprocedure (IRA) te herzien op een belangrijk punt (om vier redenen, zie 9.16/111). In de huidige regeling staan de mogelijkheden van een appel en een revisieverzoek naast elkaar. Deputaten doen nu het voorstel dat belanghebbenden die bezwaar hebben tegen een besluit van een kerkelijke vergadering altijd eerst een revisieverzoek moeten indienen bij diezelfde kerkelijke vergadering. Pas daarna is er dan de mogelijkheid om in appel te gaan bij een meerdere vergadering. Dat is dan dus altijd een appel tegen het besluit om niet over te gaan tot revisie. Een en ander leidt tot substantiële wijzigingen in de IRA, met name zichtbaar in het nieuw voorgestelde artikel 4.

Uw commissie deelt het principiële uitgangspunt dat het beter is om eerst revisie aan te vragen en het verhelderend gesprek te zoeken met de direct betrokken kerkelijke vergadering dan om direct over te gaan tot de meer oppositionele vorm van het appel bij een meerdere vergadering. Een verzoek om revisie is een stuk minder conflictueus geladen en volgens uw commissie meer naar de geest van verzoening en vrede die het kerkordelijk denken hoort te doortrekken (met een 'drukmiddel' bij een 'bestuursorgaan' zou uw commissie het dan ook niet willen vergelijken, vgl. 9.16/111r36v.). Ook al bepaalt art. 3.1 IRA dat de kerkelijke vergaderingen hun besluiten nemen 'na goede voorbereiding', toch kan een revisieverzoek overwegingen aandragen die iets toevoegen of ophelderen. We mogen erop hopen en ervan uitgaan dat kerkelijke vergaderingen zo wijs zijn om dergelijke verzoeken serieus tot zich te nemen en de mogelijkheid van revisie eerlijk te overwegen. In zoverre lijkt ons het voorstel beslist van toegevoegde waarde, zeker wanneer het aantal appenzaken hierdoor daadwerkelijk zou verminderen.

Punt van zorg lijkt wel dat men in sommige gevallen, met name bij besluiten van meerdere vergaderingen, wellicht bij voorbaat kan vermoeden dat een revisieverzoek tot niets zal leiden en dat de kerkelijke weg mede hierom (nog) meer tijd in beslag zou kunnen gaan nemen, omdat er immers een extra trap is ingebouwd. Dit tijdverlies is gezien de roep om

kortere procedures wel een aanzienlijk nadeel. Uw commissie heeft deputaten daarom de vraag gesteld of het niet beter zou zijn om de regeling te beperken tot besluiten van een kerkenraad. Deputaten gaven echter aan geen voorstander te zijn van dit onderscheid, omdat er geen principiële argument te vinden is om tot een ongelijke behandeling over te gaan. Ook lijkt hen de eventuele vertraging minimaal en bovendien niet op te wegen tegen de pastorale en geestelijke winst die te verwachten is van het uitgangspunt.

Uw commissie heeft zich door dit antwoord laten overtuigen en kan daarom instemmen met de voorgestelde nieuwe regeling. Een kleine wijziging lijkt uw commissie de helderheid nog ten goede te komen: lid 4.7 ('Wanneer eenmaal de weg van appel wordt bewandeld, kan er geen revisieverzoek meer worden ingediend op het appelbesluit.') te laten vervallen en in plaats hiervan bij lid 4.1 aan te vullen: 'Een revisieverzoek kan alleen worden ingediend tegen een primair besluit, niet tegen een appelbesluit.'

Voorstel:

1. [-] de Integrale regeling voor de appelprocedure (IRA) vast te stellen conform 9.16/112-116, met als aanvulling bij 4.1 de zin: 'Een revisieverzoek kan alleen worden ingediend tegen een primair besluit, niet tegen een appelbesluit.' en met weglating van 4.7.

N.C. Smits, rapporteur